

ČETVRTO IZDANJE | OKTOBAR - DECEMBAR

IPARD ZA TEBE

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede

IPARD

U OVOM BROJU:

01 EVROPSKI KORACI

Krupni evropski koraci Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

02 FORUM POLJOPRIVREDNE POLITIKE

Forum poljoprivredne politike organizovan u Podgorici - Crna Gora

03 DRUGA SJEDNICA ODBORA

Održana DRUGA sjednica Odbora za nadgledanje IPARD III programa - Crna Gora dobila produženje roka za realizaciju IPARD II programa

04 RADIONICA O PRAG PROCEDURAMA

Održana dvodnevna radionica o PRAG procedurama sa predstavnicima lokalnih samouprava u cilju implementacije Mjere 6 - Investicije u ruralnu javnu infrastrukturu IPARD III programa

05 ISKUSTVO REPUBLIKE HRVATSKE O LAG

Dragocjeno iskustvo Republike Hrvatske u formiranju i funkcionisanju lokalnih akcionih grupa (LAG)

06 EU LEADER PRISTUP

Glavni rezultati studije izvodljivosti o implementaciji EU LEADER pristupa u Crnoj Gori

07 SASTANAK MINISTARA POLJOPRIVREDE JUGOISTOČNE EVROPE

Na Jahorini održan 17. godišnji Radni sastanak ministara poljoprivrede Jugoistočne Evrope

08 MEĐUNARODNA RADIONICA O IPARD-U

09 NAŠA PRIČA O USPJEHU

Prva plantaža američke borovnice u Crnoj Gori

01. KRUPNI EVROPSKI KORACI

Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Evropska komisija je pozdravila donošenje **Strategije razvoja poljoprivrede i ruralnih područja za 2023- 2028** sa akcionim planom i IPARD III programa, čija će implementacija dovesti do realizacije aktivnosti iz završnih mjerila definisanih u Pregovaračkom poglavlju 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj. Predstavници Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i članovi radne grupe za PP11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, predvođeni šefom radne grupe, **mr Miroslavom Cimbalevićem**, boravili su u radnoj posjeti Briselu u okviru koje je održan 16. sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo, te niz sastanaka sa predstavnicima Evropske komisije, Generalnog direktorata za poljoprivredu i ruralni razvoj - DG AGRI, na temu pojedinačnih politika kojima se uređuje oblast poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Poseban akcenat stavljen je na aktivnosti iz završnih mjerila i dobijena je **puna podrška Evropske komisije** za sprovođenje preostalih aktivnosti koji će dovesti do uspostavljanja u potpunosti operativne Agencije za plaćanje i operativnog IAKS sistema, čime će Crna Gore ispuniti preostale obaveze iz pregovaračke agende kada je u pitanju PP11.

Stoga je sa predstavnicima Evropske komisije održan i poseban sastanak na temu aktivnosti iz završnih mjerila, akcionog plana za 2023/24, te sprovođenju IPARD II i IPARD III programa. Kada su u pitanju ključne politike - direktna plaćanja, CMO mjere i mjere ruralnog razvoja, istaknuta je obaveza da se nastavi sa usaglašavanjem nacionalnih politika i mjera.

U dijelu direktnih plaćanja pozdravljen je napredak učinjen tokom tekuće godine na povećanju unosa površina u SIZEP sistem, kroz izdvojena plaćanja za privatne livade i pašnjake, te ohrabren plan za nastavak ovog procesa do potpune identifikacije svih korišćenih poljoprivrednih površina u Crnoj Gori. Podržan je plan širenja mjera zajedničke organizacije tržišta na veći broj oblasti i veći broj korisnika. U dijelu mjera ruralnog razvoja akcenat je stavljen na dalje jačanje posebnih kategorija u oblastima: mladi u poljoprivredi, žensko preduzetništvo, inovacije u poljoprivrednoj proizvodnji, te organska proizvodnja.

Sugerisano je da se dalje finansiranje aktivnosti poljoprivrednika u što većoj mjeri sprovodi iz IPARD sredstava. Dobijena je i preporuka za brži napredak kada su u pitanju zaštita proizvoda sa šemama kvaliteta. Potvrđene su obaveze nacionalnog usaglašavanja propisa i njihove implementacije kada su u pitanju organska proizvodnja, vino, šeme kvaliteta. Istaknuto je i da je potrebno dalje jačati FADN sistem, kroz uključivanje većeg broja farmi, kako bi se spremno dočekala konverzija podataka u novi sistem FADN sistem, koji će dodatno pružiti podatke o ekološkim i društvenim praksama u poljoprivredi. Dodatno, neophodno je u što kraćem roku intenzivirati rad na sistemu centralizovanog, redovnog prikupljanja i obrade podataka o tržištu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Potvrđene su i obaveze na jačanju AKIS sistema u Crnoj Gori, te pozdravljen plan za jačanje savjetodavnih servisa i osnaživanje njihove uloge u pružanju savjeta i obuke poljoprivrednicima. U dijelu jačanja organizovanja proizvođača u Crnoj Gori pozdravljena je inicijativa crnogorskog Poljoprivrednog klastera za učlanjenjem u organizaciju Copa Cogeca, krovno udruženje evropskih poljoprivrednika.

U dijelu ispunjavanja obaveza i zatvaranja završnih mjerila za PP 11 istaknut je značaj predstojećih projekata u okviru IPA 2021 „EU za podršku poljoprivrednom sektoru Crne Gore“, u okviru kojeg će MPŠV, između ostalog, dobiti ekspertsku podršku kroz Twinning projekat. Takođe, odobrena je podrška za nabavku novih orto-foto mapa za unaprjeđenje SIZEP-a, kao i podrška za nabavku opreme za sprovođenje terenskih kontrola i podrška za IT infrastrukturu za oblast organizacije zajedničkog tržišta.

Kada su u pitanju IPARD II i IPARD III programi, podstaknuto je brže i efikasnije trošenje sredstava namijenjenih crnogorskom agraru, te poseban akcenat stavljen na prevazilaženje uskih grla kod ovog procesa.

23. FORUM POLJOPRIVREDNE POLITIKE organizovan u Podgorici, Crna Gora

Forum poljoprivredne politike 2023 je uspješno završen! Ove godine, događaj je okupio više od 116 predstavnika relevantnih institucija iz **15 zemalja jugoistočne Evrope** i šire, **25. i 26. oktobra** u Podgorici, Crna Gora. Fokus APF-a 2023 bio je na partnerstvu i saradnji u rješavanju klimatskih promjena u JIE.

Forum poljoprivredne politike 2023. održan je pod zajedničkim pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore i Stalne radne grupe za regionalni ruralni razvoj (SWG) u Jugoistočnoj Evropi.

Učesnici Foruma poljoprivredne politike 2023 visoko su cijenili podršku institucija i organizacije u sazivu: Evropske komisije (DG za poljoprivredu i ruralni razvoj), Vlada Njemačke (Federalno ministarstvo hrane i poljoprivrede – BMEL, Federalno ministarstvo ekonomske saradnje i razvoja – BMZ i Njemačka agencija za međunarodnu saradnju – GIZ), Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO).

03. ODRŽANA DRUGA SJEDNICA ODBORA ZA NADGLEDANJE IPARD III PROGRAMA

Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Evropske unije u Podgorici su održali **DRUGU sjednicu Odbora za nadgledanje IPARD III programa**. Na održanoj sjednici članovi IPARD III odbora, sumirali su postignute rezultate tokom implementacije IPARD II programa i definisali ciljeve i aktivnosti mjera kroz koje će se implementirati IPARD III programa.

Crna Gora dobila produženje roka za realizaciju IPARD II programa

Ovom sastanku prethodio je odvojen bilateralni susret **ministra Jokovića** i gospodina **Franka Bollena**, šefa pretpristupne jedinice za susjedstvo, proširenje i pretpristupnu pomoć Evropske komisije sa saradnicima. Tokom ovog sastanka gospodin Bollen je zvanično obavijestio ministra Jokovića da je **usvojena podnijeta inicijativa koja se odnosi se na mogućnost da se sredstva iz IPARD II programa troše do kraja 2024. godine**, čime bi se Crnoj Gori omogućilo dodatno vrijeme za realizaciju investicija koje će se ugovoriti.

Ova inicijativa zvanično je podnešena u martu mjesecu ove godine na sastanku ministra Jokovića sa **komesarom Evropske unije gospodinom Janušem Vojčehovskim** u Briselu. Ministar Joković je zahvalio predstavnicima Evropske komisije i istakao da je ovo još jedan dokaz našeg partnerskog odnosa te da je značaj ovog dodatnog uslova za crnogorske poljoprivrednike krucijalna u cilju unaprjeđenja postojeće proizvodnje.

Tokom sjednice Odbora za nadgledanje predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede su sumirali dosadašnje rezultate u sprovođenju Programa i informisali prisutne o postavljenim okvirima za dalje aktivnosti kao i izmjenama IPARD III programa, planovima i rasporedu obaveza za naredni period i svim budućim koracima u implementaciji IPARD III programa tokom predstojeće informativne kampanje.

Gospodin Frank Bollen je izrazio uvjerenje da će Crna Gora iskoristiti na pravi način ovaj dodatni uslov za potrošnju sredstava u narednoj godini, ali i podsjetio na odgovornost i obaveze koje treba preduzeti kako bi se pravovremeno otpočelo sa implementacijom IPARD III programa.

Gospodin Bollen je izrazio uvjerenje da na terenu postoji zainteresovanost za fondove EU i da je veoma zainteresovan da od samih korisnika čuje iskustva u korišćenju IPARD sredstava, pogotovo o svjesnosti benefita koje kroz bespovratnu podršku ovaj Program pruža.

U cilju toga nakon održanog Odbora, za predstavnike Evropske komisije organizovana je **posjeta IPARD korisnicima iz opština Podgorica, Zeta, Bar i Ulcinj**, gdje su u neposrednoj komunikaciji mogli da sagledaju sve izazove u sprovođenju IPARD programa.

Tokom prvog dana posjete predstavnici Evropske komisije i Delegacije posjetili su **Gorana Radinovića iz Podgorice**, poljoprivrednog proizvođača iz sektora voćarstva, povrća i ratarstva, koji je investirao u izgradnju plastenika kroz Mjeru 1 IPARD II programa. Zatim je posjeta nastavljena obilaskom poljoprivrednog gazdinstva **Ivice Škatarića iz Zete** koji je investirao u opremu i mehanizaciju. Drugi dan posjete predstavnici EU komisije imali su i priliku da se na licu mjesta

informišu o realizaciji investicije maslinara **Envera Like iz Ulcinja** koji je kroz IPARD program investirao u podizanje zasada i nabavku sadnog materijala i da na organizovanom sastanku sa **Čazimom Alković**, predsjednikom Udruženja maslinara Bar razgovaraju o sektoru maslinarstva u Crnoj Gori. Takođe, organizovan je obilazak **Biotrend d.o.o. iz Bara** koji je investirao nabavkom opreme u sektor mesa.

04. ODRŽANA RADIONICA O PRAG PROCEDURAMA sa predstavnicima lokalnih samouprava u cilju implementacije Mjere 6 – Investicije u ruralnu javnu infrastrukturu IPARD III programa

Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede u saradnji sa Zajednicom opština CG održalo je **radionice o PRAG procedurama nabavke 16. i 17. novembra 2023. godine**, u Kolašinu i Cetinju za predstavnike lokalnih samouprava svih crnogorskih opština u cilju blagovremenog planiranja i implementacije **Mjere 6 – Investicije u ruralnu javnu infrastrukturu** IPARD III programa za programski period 2021 - 2027. Sastanku su prisustvovali predstavnici opština, kao i predstavnici Ministarstva koji će implementirati mjere IPARD programa koje se sprovode po PRAG procedurama.

U uvodnom izlaganju gospodin **Darko Mrvaljević** je istakao značajnu ulogu Zajednice opština Crne Gore u ovom procesu, ali i predstojeće obaveze lokalnih samouprava u cilju pripreme kvalitetnih projekata za ruralnu infrastrukturu. Zajednica opština u saradnji sa Ministarstvom organizovaće redovne i kontinuirane obuke i sastanke koji će korisnicima ovih mjera olakšati pripremu tenderskih procedura po PRAG-u pred objavu Javnog poziva za Mjeru 6.

Predstavnica ministarstva **Kristina Radević** podsjetila je da je ova aktivnost proistekla iz već uspostavljenog modula saradnje sa predstavnicima lokalnih samouprava, vezano za analizu stanja i mogućnosti realizacije Mjere 6 kao i prepoznavanja budućih izazova u implementaciji, pri čemu su PRAG procedure prepoznate kao usko grlo.

Takođe, ona je istakla da se kroz Mjeru 6, prihvatljive investicije za podršku odnose na investicije u izgradnju, rekonstrukciju i opremanje infrastrukture potrebne za razvoj ruralnih područja, uključujući puteve, lokalni pristup putevima od posebnog značaja za lokalni ekonomski razvoj, pristup poljoprivrednom i šumskom zemljištu, snadbijevanje električnom energijom iz održivih izvora, upravljanje otpadom i vodama, lokalni pristup priključcima za informacione tehnologije i komunikacije.

Tokom radionice donešen je zaključak da je važno sagledati **stanje ruralne infrastrukture** u svim opštinama i obezbijediti potrebne kadrovske kapacitete za pripremu i sprovođenje ovih procedura, kao i da je potrebno takve projekte predvidjeti strateškim planovima i prostorno-planskim dokumentima, što je i jedan od uslova za podršku kroz **Mjeru 6**.

05. DRAGOCJENO ISKUSTVO REPUBLIKE HRVATSKE u formiranju i funkcionisanju lokalnih akcionih grupa (LAG)

Sa ciljem upoznavanja sa **primjerima dobre prakse implementacije LEADER pristupa** u razvoju lokalnih zajednica, organizovana je studijska posjeta Hrvatskoj. Predstavnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i poljoprivrede, **Mreže za ruralni razvoj Crne Gore, Zajednice opština i LAG inicijativa** imali su priliku da se upoznaju sa praksama u realizaciji projekata, dostignućima, pozitivnim i negativnim iskustvima postojećih LAG-ova u Hrvatskoj, kako bi se što bolje pripremili za proces koji predstoji i našoj zemlji.

Učesnici su prilikom posjete obišli **LAG-a "LAURA" u Biogradu na moru** i njihove prostorije, čija je izgradnja finansirana uz podršku EU i koje funkcionišu po principu „preduzetničkog inkubatora“, kao i **LAG „Cetinska krajina“**, sa sjedištem u Sinju i primjerima dobre prakse koje je ovaj LAG ostvario. LEADER pristup predstavlja inicijativu Evropske unije za podršku projektima ruralnog razvoja pokrenutim na lokalnom nivou u svrhu revitalizacije ruralnih područja i stvaranja novih radnih mjesta. LEADER se oslanja na izradu i sprovođenje lokalnih razvojnih strategija koje omogućavaju implementaciju ekonomske i socijalne kohezije, a sprovode ih Lokalne Akcione Grupe (LAG-ovi). Implementacija ove mjere planirana je u okviru IPARD III programa za programski period 2021-2027.

06. Glavni rezultati studije izvodljivosti o implementaciji EU LEADER PRISTUPA U CRNOJ GORI

Održana je nacionalna konsultativna radionica na temu „**Prezentacija glavnih rezultata studije izvodljivosti o implementaciji EU LEADER pristupa u Crnoj Gori sa diskusijom o budućim koracima**“, u organizaciji Mreže za ruralni razvoj Crne Gore i Organizacije Ujedinjenih Nacija za hranu i poljoprivredu (UN FAO), uz podršku Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore.

Andrijana Rakočević, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede istakla je da se trenutno sprovode neophodne pripreme za početak implementacije LEADER. „Pripremljene su izmjene i dopune Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju, u cilju stvaranja pravnog okvira koji će omogućiti osnivanje lokalnih akcionih grupa u Crnoj Gori.”

Mreža za ruralni razvoj Crne Gore, koja godinama unazad radi na kreiranju uslova i povoljnijeg ambijenta za implementaciju LEADER pristupa iz pozicije civilnog sektora, ovoga puta je prepoznata od strane **Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija (FAO)** kao ključni partner pri izradi Studije izvodljivosti kako bi se definisao postojeći strateški okvir i zahtjevi koji predstavljaju preduslove za uspješnu primjenu LEADER pristup.

Međunarodni ekspert, angažovan za izradu ove studije je gospodin **Matija Zamličanec**, veoma bogatog iskustva iz oblasti ruralnog razvoja, a inače i dugogodišnji menadžer jednog veoma uspješnog

LAG-a u Republici Hrvatskoj, predstavio je nacrt Studije izvodljivosti implementacije EU LEADER pristupa u Crnoj Gori.

Sastanku je pored predstavnika Mreže za ruralni razvoj Crne Gore prisustvovalo **35 predstavnika javnog, privatnog i civilnog sektora**, kao i predstavnici Delegacije EU u Crnoj Gori i Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih Nacija (UN FAO) koji su kroz veoma dinamičnu interaktivnu komunikaciju došli do zaključaka u kom pravcu treba djelovati u svim sektorima, ključnim za uspješnu implementaciju LEADER pristupa u Crnoj Gori.

07. NA JAHORINI ODRŽAN 17. GODIŠNJI Radni sastanak ministara poljoprivrede Jugoistočne Evrope

Sedmanaesti po redu godišnji **Radni sastanak ministara poljoprivrede Jugoistočne Evrope održan je 7. novembra, 2023. godine na Jahorini**, Bosna i Hercegovina, čiji je domaćin Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u saradnji sa Stalnom radnom grupom za regionalni ruralni razvoj (SWG) u Jugoistočnoj Evropi.

Delegaciju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore predvodio je **ministar Vladimir Joković**, a učešće na sastanku uzeli su i **Andrijana Rakočević** (generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj) i **Miroslav Cimbalević** (generalni direktor Direktorata za poljoprivredu).

Razgovarano je o različitim aspektima regionalne saradnje u poljoprivredi i ruralnom razvoju kako bi se ubrzao proces integracije u EU.

Tokom obraćanja, ministar Joković je izrazio zahvalnost organizatorima na prilici da se komunikacijom na izuzetno visokom nivou i dubokog značaja dodatno osnaži izgradnja i realizacija ciljeva postavljenih na prethodnim skupovima, te kazao: "Za crnogorsku državnu politiku, proces evropskih integracija je jasan strateški cilj, a svjesni smo da je članstvo u EU i značajno regionalno pitanje, te da postizanje

evropskih standarda neposredno utiče na poboljšanje kvaliteta života naših građana. U tom smislu, Vlada Crne Gore je u prethodnoj godini usvojila dva dokumenta od ključnog značaja za crnogorski agrar- Strategiju razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja sa Akcionim planom, i IPARD III program. Donošenjem ovih dokumenata jasno je definisan put daljeg razvoja crnogorske poljoprivrede, što u mnogome olakšava dalji proces pregovaranja i usaglašavanja", istakao je ministar Joković.

Ministar Joković je naglasio da Strategija daje detaljan pregled ključnih aktivnosti i mjera kojima će se dostići postavljeni operativni ciljevi, te stvoriti uslovi za nesmetano sprovođenje nove Zajedničke poljoprivredne politike i budućeg **Strateškog plana**.

"Implementaciju IPARD II programa privodimo kraju. Do sada je isplaćen **371 projekat** vrijednosti **19,1 miliona eura** EU podrške, kroz tri mjere koje su akreditovane. Krajem godine očekujemo početak implementacije IPARD III programa, kroz čije će sprovođenje u crnogorsku poljoprivredu biti investirano oko **128 miliona eura**, od čega **EU sredstva čine 63 miliona eura**, 62% više u odnosu na prethodni IPARD II program.

Kako raste potreba sektora za većim ulaganjima, tako Ministarstvo kreće u proceduru dobijanja povjerenja za zadatke izvršenja budžeta kroz ostale mjere IPARD programa. Plan je da se u narednom periodu akredituju još dvije mjere koje se odnose na agroekološke mjere i investicije u javnu ruralnu infrastrukturu. Pored toga, planiramo i akreditaciju za LEADER mjeru i mjeru namijenjenu zaštiti i zasnivanju šuma”, istakao je ministar Joković, naglasivši da su ove mjere od značaja za dalje jačanje crnogorskih poljoprivrednika, kao i za napredovanje Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji, kada je u pitanju **pregovaračko**

Poglavlje 11.

Resorni ministar je ukazao da su investicije obuhvaćene IPARD programom usmjerene na usklađivanje sektora primarne proizvodnje i prerade sa standardima EU u oblastima bezbjednosti hrane, kao i na investicije u oblasti cirkularne ekonomije na gazdinstvima, sa naglaskom na savremeno upravljanje otpadom i obnovljivim izvorima energije. Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa u Savjetu ministara od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore preuzelo je predsjedavanje Skupštinom Stalne radne grupe za narednu godinu.

Na sastanku su učestvovalе delegacije Republike Srpske, Federacije BiH, Mađarske, Sjeverne Makedonije, Srbije, Crne Gore, Slovenije, Moldavije, Bugarske, Hrvatske, Albanije, Njemačke, Gruzije, Češke, Francuske, te predstavnici Evropske komisije i drugih međunarodnih organizacija.

08. MEĐUNARODNA RADIONICA O IPARD-U

Šesnaestog i sedamnaestog novembra 2023. godine predstavnica Direktorata za plaćanja u okviru Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, **Vesna Korović**, učestvovala je na međunarodnoj radionici o IPARD-u organizovanoj za predstavnike **Gruzije, Moldavije i Ukrajine**. Ova radionica organizovana je od strane generalnih direktorata Evropske komisije, DG AGRI i DG NEAR, kroz TAIEX instrument tehničke pomoći i razmjene informacija.

Cilj radionice bio je da se obezbijedi detaljan uvod u IPARD program, uključujući pripremnu fazu i da se iskoristi što je moguće više koristi od zemalja članica i zemalja koje su nedavno implementirale najbolje prakse/ekspertizu IPARD-a.

Misija eksperata je bila da podijele glavne izazove, da predstavne gdje je bila poljoprivreda u vrijeme pristupanja i koji su izazovi, kako u državama članicama tako i u državama kandidatima, i da podijele neke praktične savjete i iskustva tokom pregovora i dalje kreiranje i sprovođenje pretpriprave i postpriprave poljoprivredne politike.

Pored Crne Gore, učešće u radionici uzeli su predstavnici **Letonije, Bugarske i Sjeverne Makedonije**.

09. NAŠA PRIČA O USPJEHU

Prva plantaža američke borovnice u Crnoj Gori

U selu Lužac, nadomak Berana, nalazi se poljoprivredno gazdinstvo „Excalibur“ koje se bavi uzgojem američke borovnice. Prva plantaža američke borovnice u Crnoj Gori zauzima jedan hektar i broji oko 5,000 sadnica. Pogodna klima i nadmorska visina od 680m ide u prilog uzgoju ove kulture, pa ovo domaćinstvo pretenduje da u bliskoj budućnosti orijentiše ovu kulturu na organski vid proizvodnje.

Zahvaljujući podršci Evropske unije modernizovali su i unaprijedili proizvodnju. Kroz IPARD program dobili su podršku kroz Mjeru 1 četvrti Javni poziv za investiciju „Nabavka mehanizacije i protivgradne mreže za plantažu borovnice“ u iznosu od 85.417,94€ bez PDV-a, sa iznosom podrške od 60.470,24€ bez PDV-a. Investicija se odnosila na nabavku traktora, prikolice, atomizer nošeni, kardana, traktorske freze, kardana, pluga, mulčera, prednjeg traktorskog utovarivača, kao i za protivgradne mreže.

Takođe, kroz Mjeru 3 Peti Javni poziv je podržan za investiciju „Nabavka opreme i mehanizacije“ u iznosu od 137.089,76€ bez PDV-a, sa iznosom podrške od 68.544,88€ bez PDV-a. Investicija se odnosila na nabavku minus komora, linija za pakovanje borovnice po težini, specijalno teretno vozilo i elektro viljuškar.

Agronom Miloš Vuksanović koji vodi posao ističe da je investicija i EU podrška ovom poljoprivrednom gazdinstvu omogućila prvenstveno sigurniju proizvodnju, obzirom da nema bojazni od grada ili napada insekata, pa smanjen i broj tretiranja.

„Ova „kraljica biljki“, kako je još i poznat naziv američke borovnice zahtijeva određenu količinu vode i hrane u toku dana, koji je neophodno svakodnevno pratiti i kontrolisati. Uz sve pravovremeno preuzete agrotehničke mjere moguće je očekivati rod od 25 tona. Kada smo se odlučili za uzgoj američke borovnice, gledali smo da bude održivo i isplativo za narednih 40 godina“, zaključuje Miloš.

Obzirom da su se uvjerali u benefite korišćenja podrške IPARD sredstava, kompanija „„Excalibur““ planira proširenje zasada i proizvodnje, kao i nove prijave na IPARD program. **Na ovaj korak su se i odlučili jer, kako kažu, smatraju da se od poljoprivrede može sasvim dobro živjeti.**

ŽELIMO VAM SREĆNU I USPJEŠNU NOVU GODINU!

IPARD Upravljačko tijelo

Info kutak

PRIPREMA I REALIZACIJA BILTENA

IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO
DIREKTORAT ZA RURALNI RAZVOJ
MINISTARSTVO POLJORPIVREDE ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Rimski trg 46, Podgorica, Crna Gora

Možete zakazati sastanak na nekom od
brojeva telefona:

Direktorat za plaćanja

Moskovska 101, Podgorica

Tel: 020 672 007 / 020 672 026 / 067 205 790

Direktorat za ruralni razvoj

Rimski trg 46, Podgorica

Tel: 020 482 222 / 020 482 150

Zapratite na Instagram i
Facebook zvaničnim nalozima:

ipardzatebe

ipardzatebe

Pratite sve informacije na
www.gov.me/ipard

Ovaj bilten ne predstavlja propis niti drugi pravni akt, već je isključivo informativnog karaktera. Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao ni Evropske unije. Izdavač i autori ne mogu snositi odgovornost za štetu koja bi eventualno mogla nastati u vezi s korišćenjem ovog biltena.